

Grozījumi:

21.04.2005. likums / LV, 74, 11.05.2005.; Ziņotājs, 11, 09.06.2005. / Stājas spēkā 25.05.2005.
16.12.2010. likums / LV, 205, 29.12.2010. / Stājas spēkā 01.01.2011.
26.05.2011. likums / LV, 93, 15.06.2011. / Stājas spēkā 29.06.2011.
23.11.2016. likums / LV, 241, 10.12.2016. / Stājas spēkā 01.01.2017.
25.10.2018. likums / LV, 225, 14.11.2018. / Stājas spēkā 28.11.2018.
17.10.2019. likums / LV, 224, 05.11.2019. / Stājas spēkā 19.11.2019.
24.10.2019. likums / LV, 225, 06.11.2019. / Stājas spēkā 20.11.2019.
09.07.2020. likums / LV, 138, 21.07.2020. / Stājas spēkā 01.08.2020.
15.06.2021. likums / LV, 118, 19.06.2021. / Stājas spēkā 20.06.2021.
25.11.2021. likums / LV, 236, 07.12.2021. / Stājas spēkā 21.12.2021.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Iepakojuma likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **atkārtoti lietojams iepakojums** — iepakojums, kas ir projektēts, izstrādāts un laists tirgū, lai aprites ciklā to pārvietotu vai nodrošinātu tā izmantošanu vairākkārt, to atkārtoti piepildot vai izmantojot tam pašam nolūkam, kādam tas sākotnēji paredzēts;

1¹) **iepakojuma apsaimniekotājs** — komercsabiedrība, kas, pamatojoties uz noslēgto līgumu ar iepakotāju, organizē un koordinē izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu;

1²) **depozīta iepakojums** — atkārtoti vai vienreiz lietojamais dzērienu iepakojums, kuram piemēro depozīta sistēmu saskaņā ar vides aizsardzības normatīvajiem aktiem;

1³) **izlietotais dzērienu depozīta iepakojums** — atkārtoti vai vienreiz lietojamais dzērienu iepakojums, kuram piemēro depozīta sistēmu;

1⁴) **depozīta iepakotājs** — pakalpojuma sniedzējs, preces ražotājs vai izplatītājs, kas Latvijā laiž tirgū dzērienus depozīta iepakojumā;

1⁵) **depozīta iepakojuma pārdevējs** — persona, kura piedāvā vai pārdod dzērienus depozīta iepakojumā galalietotājiem;

1⁶) **depozīta sistēma** — izlietotā dzērienu depozīta iepakojuma pieņemšana no galalietotāja, šķirošana,

pārvadāšana, uzglabāšana, pārstrāde vai sagatavošana atkārtotai izmantošanai atbilstoši tā sākotnējam uzdevumam, kā arī minēto darbību plānošana un organizēšana;

1⁷) **depozīta sistēmas operators** — komersants, kura dibinātāji un dalībnieki ir depozīta iepakotāji un biedrības, kuru biedri ir depozīta iepakotāji, un kurš, pamatojoties uz līgumu ar Valsts vides dienestu, nodrošina depozīta sistēmas darbību visā Latvijas teritorijā atbilstoši normatīvo aktu prasībām;

1⁸) **depozīta maksa** — naudas summa, kuru galalietotājs brīdī, kad iegādājas dzērienu depozīta iepakojumā, iemaksā kā drošības naudu par depozīta iepakojuma atpakaļatdošanu un kuru tam atmaksā depozīta iepakojuma nodošanas brīdī;

1⁹) **depozīta iepakojuma apsaimniekošanas maksa** — maksa, kas sedz attiecināmos izdevumus par depozīta iepakojuma pieņemšanu, šķirošanu, uzglabāšanu, uzskaiti un depozīta iepakojuma pieņemšanas vietas uzturēšanu;

1¹⁰) **depozīta sistēmas dalības maksa** — maksa, kuru depozīta sistēmas operatoram maksā depozīta iepakotājs par dalību depozīta sistēmā;

2) *(izslēgts ar 21.04.2005. likumu);*

3) **iekotājs** — preces ražotājs, pakalpojuma sniedzējs, pārdevējs vai izplatītājs, kas Latvijā laiž tirgū iepakotu preci vai pievieno iepakojumu izstrādājumiem, kuri pēc pakalpojuma sniegšanas nonāk pie pakalpojuma saņēmēja;

4) **izlietotais iepakojums** — iepakojums vai iepakojuma materiāls (izņemot ražošanas atlikumus), uz kuru attiecas Atkritumu apsaimniekošanas likumā minētā atkritumu definīcija;

5) *(izslēgts ar 26.05.2011. likumu);*

6) **izlietotā iepakojuma pārstrāde** — Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1. panta 14. punktā minētā darbība ar izlietoto iepakojumu;

7) **reģenerācija** — jebkura Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1. panta 13. un 15. punktā minētā darbība ar izlietoto iepakojumu;

8) *(izslēgts ar 09.07.2020. likumu);*

9) **plastmasas iepirkumu maisiņi** — iepirkumu maisiņi ar rokturi vai bez tā, kas izgatavoti no plastmasas un patērētājiem ir pieejami preču vai ražojumu tirdzniecības vietās;

10) **vieglās plastmasas iepirkumu maisiņi** — plastmasas iepirkumu maisiņi, kuru materiāla biezums nenasniedz 50 mikronus;

11) **ļoti vieglās plastmasas iepirkumu maisiņi** — plastmasas iepirkumu maisiņi, kuru materiāla biezums nenasniedz 15 mikronus un kuri nepieciešami higiēnas nolūkos vai paredzēti nefasētas pārtikas primārai iepakojšanai, ja to izmantošana palīdz novērst pārtikas izšķērdēšanu;

12) **oksonoārdāmās plastmasas iepirkumu maisiņi** — plastmasas iepirkumu maisiņi, kas izgatavoti no plastmasas materiāla, kurā ir piedevas, kas katalizē plastmasas materiāla sadalīšanos mikrofragmentos;

13) **kompozīta iepakojums** — iepakojums, kas izgatavots no diviem vai vairākiem dažādu materiālu slāņiem, kurus nevar atdalīt manuāli un kuri veido vienu nedalāmu vienību, kura sastāv no iekšējās kameras un ārējā korpusa, un ko šādā veidā piepilda, uzglabā, pārvadā un lieto.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.04.2005., 26.05.2011., 25.10.2018., 24.10.2019., 09.07.2020. un 25.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 21.12.2021.)

1.1 pants. (1) Iepakojums ir precēm pievienots izstrādājumu kopums, ko izmanto, lai iepakotu, aizsargātu, saturētu, piegādātu, uzglabātu, ērti lietotu, realizētu izejvielas un gatavas preces un iepazīstinātu ar tām visā iepakojuma aprites ciklā no ražotāja līdz patērētājam. Par iepakojumu uzskata plastmasas iepirkumu maisiņus, kā arī to iepakojumu un iepakojuma materiālu, ko pakalpojumu sniedzējs pievieno izstrādājumiem un kas pēc pakalpojuma

sniegšanas nonāk pie pakalpojuma saņēmēja. Iepakojums tiek atdalīts no preces pirms patērēšanas vai patērēšanas laikā.

(2) Iepakojuma definīcijas piemērošanas kritēriji ir šādi:

1) izstrādājumus uzskata par iepakojumu, ja tie atbilst šā panta pirmajā daļā minētajai definīcijai, neskarot citas funkcijas, ko šis iepakojums vēl varētu pildīt, izņemot gadījumus, kad attiecīgais izstrādājums ir preces neatņemama daļa un tas vajadzīgs, lai ietvertu, atbalstītu vai uzglabātu minēto precī visu tās kalpošanas laiku, un visas tā sastāvdaļas paredzēts izmantot, patērēt vai atbrīvoties no tām vienlaicīgi;

2) izstrādājumus, kas projektēti un paredzēti piepildīšanai tirdzniecības vietā, kā arī vienreiz lietojamus izstrādājumus, ko piepilda tirdzniecības vietā vai kas projektēti un paredzēti piepildīšanai tirdzniecības vietā, uzskata par iepakojumu, ja tie pilda iepakojuma funkcijas;

3) iepakojuma sastāvdaļas un palīgelementus, kas iekļauti iepakojumā, uzskata par tā iepakojuma daļu, kurā tie ir iekļauti. Palīgelementus, kas piekārti vai piestiprināti tieši precei un pilda iepakojuma funkciju, uzskata par iepakojumu, izņemot gadījumus, kad tie ir minētās preces neatņemama daļa un visas to sastāvdaļas paredzēts patērēt vai atbrīvoties no tām vienlaicīgi.

(3) Iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemērus nosaka Ministru kabinets.

(21.04.2005. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

2.pants. Likuma mērķis ir nodrošināt iepakojuma ražošanas attīstību, progresīvu iepakojuma tehnoloģiju ieviešanu un racionālu izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmu izveidi valstī un tādējādi samazināt izlietotā iepakojuma nelabvēlīgo ietekmi uz vidi, sekmējot pāreju uz aprites ekonomiku, šai nolūkā:

1) nodrošinot brīvprātīgas vienošanās principu ieviešanu izlietotā iepakojuma apsaimniekošanā;

2) sekmējot iepakojuma atkārtotu lietošanu;

3) veicinot iepakojuma materiālietilpības samazināšanu, bet nemainot nedz paredzētās, nedz pašreizējās tā funkcijas;

4) veicinot un nodrošinot izlietotā iepakojuma pārstrādi un reģenerāciju;

5) nosakot prasības iepakojumam, ko atļauts laist Latvijas tirgū.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.05.2011. un 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

3.pants. Likums attiecas uz:

1) iepakojumu, ko ražo Latvijā, un iepakojumu, ko izmanto Latvijas teritorijā neatkarīgi no tā izcelsmes, iepakojuma un patērēšanas vietas vai tajā izmantotajiem materiāliem, kā arī uz Latvijas teritorijā radīto izlietoto iepakojumu;

2) iepakojuma ražotāju (arī tādu iepakojuma ražotāju, kurš ievie iepakojumu Latvijā vai kurš iepakojumu ražo citā valstī un ievie to Latvijā);

3) iepakotāju, depozīta iepakotāju, depozīta iepakojuma pārdevēju, iepakojuma apsaimniekotāju, depozīta sistēmas operatoru, pārstrādes operatoriem, kā arī uz valsts un pašvaldību institūcijām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.04.2005., 26.05.2011. un 24.10.2019. likumu, kas stājas spēkā 20.11.2019. 3. punkta jaunā redakcija stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

4.pants. (1) Uz iepakojumu un izlietoto iepakojumu attiecas arī citi normatīvie akti, kas reglamentē cilvēka drošības, veselības un higiēnas prasības, kā arī preču pārvadājumiem un atkritumu apsaimniekošanai izvirzāmās prasības.

(2) Ja iepakojuma sastāvā ir materiāli, kas izlietoto iepakojumu padara bīstamu, vai iepakojums ir bijis saskarē ar bīstamām ķīmiskajām vielām vai bīstamiem ķīmiskajiem produktiem un to nav iespējams attīrīt līdz pakāpei, kad šo iepakojumu vairs nevar klasificēt kā bīstamu atkritumu, uz izlietoto iepakojumu attiecas normatīvie akti, kas reglamentē bīstamo atkritumu apsaimniekošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.04.2005. likumu, kas stājas spēkā 25.05.2005.)

5.pants. (1) Iepakojumu iedala šādos veidos:

- 1) primārais (tirdzniecības) iepakojums — iepakojums, ko izmanto, lai izveidotu tirdzniecības vienību, un kas nonāk pie galalietotāja vai patērētāja tirdzniecības vietā;
- 2) sekundārais iepakojums — iepakojums, ko izmanto noteikta daudzuma tirdzniecībai paredzētu preču vienību kopīgai iepakojšanai. Tas var nonākt pie iepakotāja vai patērētāja neizsaiņots vai arī to atdala no preces tirdzniecības vietā. Sekundārā iepakojuma noņemšana neietekmē preces raksturlielumus;
- 3) terciārais (transporta) iepakojums — iepakojums, ko izmanto, lai pārvadātu tirdzniecībai un ražošanai paredzētas preces vai sekundārā iepakojuma vienības un izvairītos no preču bojāšanas pārvadājuma laikā. Terciārais (transporta) iepakojums nav konteineri, ko izmanto sauszemes, ūdens un gaisa pārvadājumiem.

(2) Šā panta pirmo daļu nepiemēro plastmasas iepakojumu maisiņiem kā iepakojumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.04.2005., 26.05.2011. un 25.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

II nodaļa Iepakojumam izvirzāmās prasības

6.pants. Iepakojuma projektēšanai, ražošanai un izmantošanai izvirzāmas šādas prasības:

- 1) iepakojuma tilpumam un svaram jābūt minimālam, taču jānodrošina precei un patērētājam pietiekams drošības un higiēnas līmenis;
- 2) iepakojumam jābūt projektētam, ražotam un izmantojamam tādā veidā, lai tas būtu atkārtoti lietojams vai reģenerējams, tai skaitā pārstrādājams, atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas hierarhijai un lai maksimāli samazinātu tā ietekmi uz cilvēka veselību un vidi, kad izlietoto iepakojumu vai izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas darbību rezultātā radušos atkritumus apglabā;
- 3) iepakojuma materiālietilpībai, kā arī bīstamo ķīmisko vielu un bīstamo ķīmisko produktu saturam iepakojuma materiālos vai citos iepakojuma komponentos jābūt minimālam, ņemot vērā šo vielu un produktu emisiju gaisā vai ūdenī, pelnos vai infiltrātā, iegūstot enerģiju vai apglabājot izlietoto iepakojumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.04.2005. un 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

7.pants. Kopējais svina, kadmija, dzīvsudraba un hroma (VI) koncentrācijas līmenis iepakojumā vai tā materiālos vai komponentos nedrīkst pārsniegt 100 miljondaļas (ppm no svara), tas ir, 100 miligramus iepakojuma vai tā materiālu vai komponentu vienā kilogramā, izņemot iepakojumu, kas pilnībā izgatavots no svina. Iepakojuma veidus un materiālus, kuriem var piemērot izņēmumus attiecībā uz smago metālu saturu, kā arī termiņus, kādos var piemērot attiecīgos izņēmumus, nosaka Ministru kabinets.

8.pants. Atkārtotai lietošanai paredzētajam iepakojumam papildus šā likuma 6. un 7.pantā noteiktajam izvirzāmas šādas prasības:

- 1) iepakojuma fizikālajām un citām īpašībām jābūt tādām, lai tās nodrošinātu pienācīgu iepakojuma kvalitāti un pieļautu tā atkārtotu lietošanu;
- 2) iepakojumam jābūt tādām, lai būtu iespējams atjaunot tā sākotnējās funkcijas, ievērojot strādājošo veselības aizsardzības un darba drošības prasības.

9.pants. Reģenerācijai paredzētajam iepakojumam izvirzāmas šādas prasības:

- 1) ja izlietoto iepakojumu paredzēts pārstrādāt, lai iegūtu otrreizējās izejvielas, — iepakojuma materiāla īpašībām jābūt tādām, kas ļauj to izmantot otrreizējo izejvielu iegūšanai;

2) ja izlietoto iepakojumu paredzēts reģenerēt ar enerģijas atgūvi, — iepakojuma materiāla minimālajai siltumietilpībai jābūt vismaz tādai, lai optimizētu enerģijas ieguves procesu;

3) ja izlietoto iepakojumu paredzēts reģenerēt, to kompostējot, — iepakojuma īpašībām jābūt tādām, kas ļauj to dalīti savākt un kompostēt. Šim iepakojumam jābūt tādām, kas bioloģiskās iedarbības rezultātā spēj sadalīties — galvenokārt par oglekļa dioksīdu, biomasu un ūdeni. Iepakojums no oksonoārdāmas plastmasas nav bioloģiski noārdāms.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.07.2020. un 25.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 21.12.2021.)

10.pants. (1) Lai veicinātu iepakojuma savākšanu, atkārtotu lietošanu un pārstrādi, iepakojumu klasificē pēc tā ražošanai izmantotajiem materiāliem un marķē.

(2) Iepakojuma klasifikāciju un marķēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

11.pants. Iepakojumam, kuru ražo vai kurā iepakojuma preces Latvijā, piemēro Latvijas Republikas nacionālo standartu un šā standarta statusā adaptēto starptautisko standartizācijas organizāciju standartu prasības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.04.2005. likumu, kas stājas spēkā 25.05.2005.)

III nodaļa

Izlietotā iepakojuma rašanās novēršana un apsaimniekošana

(Nodaļas nosaukums 09.07.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

12. pants. Izlietotā iepakojuma rašanās novēršanai un apsaimniekošanai izmanto šādas metodes:

1) izlietotā iepakojuma rašanās samazināšana, samazinot arī iepakojuma materiālietilpību un bīstamību un attīstot videi draudzīgas preces un tehnoloģijas, kas saistītas ar iepakojuma ražošanu, izplatīšanu, iepakojumu un tirdzniecību, kā arī izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu;

2) atkārtoti lietotā iepakojuma un izlietotā iepakojuma pieņemšana vai savākšana no galalietotāja vai no atkritumu plūsmas, piemērojot tam visatbilstošāko atkritumu apsaimniekošanas veidu;

3) iepakojuma atkārtota izmantošana un sagatavošana atkārtotai izmantošanai vidi saudzējošā veidā un neapdraudot pārtikas higiēnu vai patērētāju drošību;

4) izlietotā iepakojuma pārstrāde un reģenerācija:

a) izlietotā iepakojuma pārstrāde, arī organiskā pārstrāde — bioloģiski noārdāmo izlietotā iepakojuma sastāvdaļu novietošana aerobā (kompostēšana) vai anaerobā (biometanizācija) vidē kontrolētos apstākļos, izmantojot mikroorganismus, — stabilu organisko pārpalikumu vai metāna izdalīšanai, izņemot apglabāšanu atkritumu poligonā,

b) izlietotā iepakojuma reģenerācija ar enerģijas atgūvi vai bez tās;

5) izlietotā iepakojuma apglabāšana tādā veidā, kas neapdraud cilvēka dzīvību un veselību, vidi, kā arī personu īpašumu;

6) plastmasas iepakojumu maisiņu patēriņa samazināšana.

(09.07.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

12.¹ pants. Plastmasas iepakojumu maisiņu patēriņa samazināšanas nodrošināšanai:

1) no 2019. gada 1. janvāra iepakotājs tirdzniecības vietā:

a) plastmasas, tai skaitā vieglās plastmasas un oksonoārdāmās plastmasas, iepakojumu maisiņus patērētājiem neizsniedz bez maksas, izņemot ļoti vieglās plastmasas iepakojumu maisiņus,

b) informē patērētājus par plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņa samazināšanas nepieciešamību, par tirdzniecības vietā pieejamiem alternatīviem iepakojuma veidiem un iespēju izmantot līdzpaņemtu maisiņu vai citu iepakojumu;

2) no 2025. gada 1. janvāra iepakotājs tirdzniecības vietā aizstāj vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus, izņemot ļoti vieglās plastmasas iepirkumu maisiņus, ar iepakojumu no papīra un kartona vai citu dabisko šķiedru un bioplastmasas izejmateriāliem.

(25.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 28.11.2018.)

13.pants. (1) Iepakotājs ir atbildīgs par tāda izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu, kas radies viņa darbības rezultātā.

(2) Ministru kabinets nosaka:

1) visa izlietotā iepakojuma un dažādu iepakojuma veidu reģenerācijas, tai skaitā pārstrādes, mērķus un termiņus to izpildei;

2) nosacījumus izlietotā iepakojuma pārstrādes mērķu izpildes aprēķinam;

3) prasības atkārtoti lietojamā iepakojuma apjoma aprēķināšanai.

⁽¹⁾ Ministru kabinets nosaka depozīta iepakojuma pieņemšanas, savākšanas, pārstrādes, sagatavošanas atkārtotai izmantošanai un nodošanas atkārtotai izmantošanai procentuālo apjomu un termiņus.

(3) (Izslēgta ar 26.05.2011. likumu)

(4) Izlietoto iepakojumu apsaimnieko (tai skaitā pārstrādā un reģenerē) saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteiktajām prasībām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.04.2005., 26.05.2011., 24.10.2019. un 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

14. pants. (1) Izlietotā iepakojuma rašanās novēršanas programmu un pasākumus izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas attīstībai ietver atsevišķā atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna un reģionālā plāna atkritumu apsaimniekošanas nodaļā, kuru pirms apstiprināšanas nodod sabiedriskai apspriešanai iepakojuma ražotājiem, iepakotājiem, iepakojuma apsaimniekotājiem, valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī sabiedrībai.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais plāns ietver ekonomikas instrumentus, ražotāja paplašinātās atbildības sistēmas aprakstu un citus pasākumus, lai mazinātu iepakojuma ietekmi uz vidi un stimulētu atkritumu apsaimniekošanas hierarhijas piemērošanu. Pasākumus izstrādā, ievērojot prasības attiecībā uz vides un patērētāju veselības aizsardzību, drošumu un higiēnu, kvalitātes aizsardzību, iepakoto preču un izmantoto materiālu autentiskumu un tehniskajiem raksturlielumiem, kā arī rūpniecisko un komerciālo īpašumtiesību aizsardzību.

(09.07.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

15.pants. (1) Izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu iepakotājs veic pats vai slēdz līgumu ar iepakojuma apsaimniekotāju. Iepakotāja un iepakojuma apsaimniekotāja savstarpējās attiecības, tiesības, pienākumus un atbildību nosaka līgums. Iepakotājs, kurš noslēdzis līgumu par izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu ar iepakojuma apsaimniekotāju, drīkst izbeigt līgumu ar šo iepakojuma apsaimniekotāju un slēgt līgumu ar citu iepakojuma apsaimniekotāju ne biežāk kā vienu reizi kalendārajā gadā.

(2) Iepakotājs, kura radītā izlietotā iepakojuma apjoms kalendārajā gadā pārsniedz Ministru kabineta noteikto apjomu, vai iepakojuma apsaimniekotājs:

1) atbilstoši normatīvajos aktos par dabas resursu nodokli noteiktajai kārtībai izveido un piemēro izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmu un slēdz līgumu ar Valsts vides dienestu par apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu. Ja apsaimniekotājs ir noslēdzis līgumu ar Valsts vides dienestu par apsaimniekošanas sistēmas piemērošanu, iepakotājam, kas pats izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmu neveido, ir pienākums slēgt līgumu ar apsaimniekotāju par daļību iepakojuma apsaimniekošanas sistēmā;

2) organizē izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu sadarbībā ar pašvaldībām, nodrošinot:

a) ka izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēma ir atvērta dalībai visiem iepakotājiem, to piemēro visu veidu iepakotai precei, kuru Latvijā laiž tirgū, vai izstrādājumiem pievienotajam iepakojumam un tās piemērošanas nosacījumi, tai skaitā attiecībā uz maksājumiem par dalību sistēmā, nerada šķēršļus tirdzniecībai vai konkurences izkropļojumus,

b) izlietotā iepakojuma, tai skaitā izlietotā kompozīta iepakojuma, kvalitatīvu pārstrādi atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu;

3) atbilstoši normatīvajos aktos par dabas resursu nodokli noteiktajai kārtībai un formai iesniedz Valsts vides dienestam pārskatu un auditēto pārskatu. Ja iepakotājs ir noslēdzis līgumu ar iepakojuma apsaimniekotāju, minētos pārskatus attiecīgi iesniedz iepakojuma apsaimniekotājs. Pārskatos norādīto informāciju pamato ar attaisnojošiem uzskaites dokumentiem.

(3) Šā panta otrās daļas 3.punktā minētā ziņojuma iesniegšanas kārtību nosaka un ziņojuma veidlapas paraugu apstiprina Ministru kabinets.

(3¹) Pamatojoties uz iepakojuma apsaimniekotāju sniegto informāciju par iepakotājiem un iepakojuma apjomu, Valsts vides dienests veido un uztur iepakotāju datubāzi, apkopo informāciju par tirgū laisto preču un izstrādājumu iepakojuma un apsaimniekoto izlietotā iepakojuma apjomu, nodrošinot efektīvu izlietotā iepakojuma kvalitātes kontroles un izsekojamības sistēmu.

(4) Latvija ieskaita izlietotā iepakojuma pārstrādes vai reģenerācijas rādītājos izlietotā iepakojuma apjomu, kas savākts vai pieņemts Latvijas teritorijā no atkritumu radītājiem un pārstrādāts vai reģenerēts Latvijā, nosūtīts vai eksportēts uz citu valsti pārstrādei vai reģenerācijai.

(4¹) No Latvijas eksportēto izlietotā iepakojuma apjomu izlietotā iepakojuma pārstrādes vai reģenerācijas rādītājos Latvija ieskaita tikai tad, ja saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija regulu (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem eksportētājam ir pamatoti pierādījumi tam, ka atkritumu sūtījums atbilst minētās regulas prasībām un izlietotā iepakojuma pārstrāde vai reģenerācija ārpus Eiropas Savienības ir notikusi saskaņā ar nosacījumiem, kas noteikti normatīvajos aktos par dabas resursu nodokli, atkritumu apsaimniekošanu un šajā likumā attiecībā uz izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu.

(4²) Izlietotā iepakojuma pārstrādes vai reģenerācijas rādītājos neieskaita to izlietotā iepakojuma apjomu, kas ievests vai importēts no citām valstīm pārstrādei vai reģenerācijai Latvijas teritorijā.

(5) Prasības, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas padotībā esošajā iestādē tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.04.2005., 16.12.2010., 26.05.2011., 23.11.2016., 25.10.2018., 09.07.2020. un 25.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 21.12.2021. Otrās daļas 1. un 3. punkta jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2022. Sk. Pārejas noteikumu 14. punktu)

16.pants. (1) Iepakojuma apsaimniekotāja pienākums ir informēt sabiedrību par:

- 1) izlietotā iepakojuma dalītās savākšanas un resursu atgūšanas iespējām;
- 2) iepakojuma lietotāju funkcijām iepakojuma atkārtotā lietošanā un izlietotā iepakojuma pārstrādē un reģenerācijā;
- 3) iepakojuma marķējuma nozīmi.

(2) Iepakotāja pienākums ir informēt sabiedrību par izlietotā iepakojuma dalītās savākšanas un resursu atgūšanas iespējām.

(21.04.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.05.2005.)

17.pants. (1) Iepakojuma apsaimniekošanas padome ir Ministru kabineta izveidota konsultatīva institūcija, kuras lēmumiem iepakojuma apsaimniekošanas jautājumos ir ieteikuma raksturs. Ministru kabinets nosaka iepakojuma apsaimniekošanas padomē pārstāvētās institūcijas un apstiprina šīs padomes nolikumu.

(2) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs apstiprina iepakojuma apsaimniekošanas padomes personālsastāvu.

(3) Iepakojuma apsaimniekošanas padome veicina šā likuma prasību izpildi, sniedz priekšlikumus ar iepakojuma jomu saistīto normatīvo aktu pilnveidošanai, kā arī sadarbojas ar nevalstiskajām organizācijām, kuras darbojas iepakojuma apsaimniekošanā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.04.2005. un 16.12.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2011.)

18.pants. *(Izslēgts ar 24.10.2019. likumu, kas stājas spēkā 20.11.2019.)*

III¹ nodaļa Depozīta sistēmas piemērošana

(Nodaļa 24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Nodaļa stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.¹ pants. Depozīta iepakotājam, kura radītā izlietotā dzērienu depozīta iepakojuma apjoms kalendārā gada laikā ir 150 kilogrami vai vairāk, ir pienākums apsaimniekot izlietoto dzērienu depozīta iepakojumu visā Latvijas teritorijā, slēdzot līgumu ar depozīta sistēmas operatoru par dalību sistēmā.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.² pants. Depozīta sistēmu nepiemēro dzērienu iepakojumam, kuru kopā ar dzērieniem:

1) izved realizācijai ārpus Latvijas teritorijas uz Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīm vai trešām valstīm;

2) patērē starptautisko pārvadājumu laikā Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīs vai trešās valstīs.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.³ pants. Depozīta iepakotājs ir atbildīgs par to, lai uz depozīta iepakojuma vai etiķetes būtu izvietotas speciālās norādes par depozīta sistēmas piemērošanu. Ministru kabinets nosaka depozīta iepakojuma speciālās norādes paraugu un lietošanas nosacījumus.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.⁴ pants. Depozīta iepakotājs pārskaita depozīta sistēmas operatoram depozīta maksu Ministru kabineta noteiktajā apmērā par katru iepakojuma vienību, kurā dzēriens tiek laists tirgū.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.⁵ pants. Depozīta maksu preces cenas zīmē depozīta iepakojuma pārdevējs norāda atsevišķi. Galalietotāja pirkumu depozīta iepakojuma pārdevējs reģistrē depozīta uzskaites sistēmā. Saņemot izlietoto dzērienu depozīta iepakojumu, galalietotājam atmaksā depozīta maksu bezskaidras naudas norēķinu veidā atbilstoši depozīta uzskaites sistēmā noteiktajam apjomam vai izsniedz kuponu par atbilstošu summu. Kuponu kā maksāšanas līdzekli var izmantot, iegādājoties preces tirdzniecības vietā, kurā realizē dzērienus depozīta iepakojumā un kurā (vai kuras tuvumā saskaņā ar šā likuma 18.⁸ pantu) nodots tukšais dzēriena depozīta iepakojums. Kuponu izmantošanas kārtību un prasības attiecībā uz kuponu nosaka Ministru kabinets. Vietās, kur depozīta iepakojumu pieņem manuāli, depozīta maksu var atmaksāt, izmantojot skaidru naudu.

(24.10.2019. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

18.⁶ pants. Depozīta sistēmas operators depozīta maksu par iepriekšējā mēnesī savākto un operatoram nodoto izlietoto dzērienu depozīta iepakojumu atmaksā depozīta iepakojuma pārdevējam vai iepakojuma pieņemšanas punkta vai šķiroto atkritumu savākšanas laukuma apsaimniekotājam, kurš noslēdzis līgumu ar depozīta sistēmas

operatoru un pieņem depozīta iepakojumu no galalietotāja, līdz kārtējā mēneša divdesmit piektajam datumam, ja līgumā par izlietotā dzērienu depozīta iepakojuma pieņemšanu nav noteikts cits termiņš.

(25.11.2021. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.12.2021.)

18.⁷ pants. (1) Depozīta iepakotājs maksā depozīta sistēmas operatoram depozīta sistēmas dalības maksu, kas tiek izmantota operatora darbības nodrošināšanai.

(2) Depozīta sistēmas dalības maksas noteikšanas metodiku, kā arī šīs maksas noteikšanai iesniedzamo informāciju, dokumentus un to iesniegšanas kārtību nosaka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk — regulators).

(3) Depozīta sistēmas operatora aprēķinātās depozīta sistēmas dalības maksas projekta izskatīšana, lēmuma pieņemšana un paziņošana notiek likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" IV nodaļā noteiktajā kārtībā.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.⁸ pants. (1) Depozīta iepakojuma pārdevējam ir pienākums pieņemt no galalietotāja visu veidu izlietoto dzērienu depozīta iepakojumu savā tirdzniecības vietā, tās teritorijā vai tirdzniecības vietas tuvumā, bet ne tālāk par 150 metriem no tirdzniecības vietas:

1) valstspilsētās, ja tirdzniecības zāles platība ir vienāda ar 300 kvadrātmetriem vai lielāka;

2) citās administratīvajās teritorijās, ja tirdzniecības zāles platība ir vienāda ar 60 kvadrātmetriem vai lielāka.

(2) Ja depozīta iepakojuma pārdevēji veido kopīgu depozīta iepakojuma pieņemšanas vietu vienā administratīvajā teritorijā, attālums no katras tirdzniecības vietas līdz kopīgai depozīta iepakojuma pieņemšanas vietai nedrīkst pārsniegt 500 metrus, izņemot gadījumu, kad tas ir saskaņots ar Valsts vides dienestu un to pašvaldību, kuras administratīvajā teritorijā atrodas kopīgā depozīta iepakojuma pieņemšanas vieta.

(24.10.2019. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2021. likumu, kas stājas spēkā 20.06.2021.)

18.⁹ pants. (1) Ja pašvaldības teritorijā nav depozīta iepakojuma pārdevēja, kuram ir pienākums pieņemt no galalietotāja izlietoto dzērienu depozīta iepakojumu, vai šādu tirdzniecības vietu skaits neatbilst minimālajām prasībām attiecībā uz depozīta iepakojuma pieņemšanas vietu teritoriālo pārklājumu, lēmumu par depozīta iepakojuma pieņemšanas vietu pieņem pašvaldība.

(2) Privātpersonai, kura atbilstoši šā panta pirmajā daļā minētajam lēmumam pieņem depozīta iepakojumu no galalietotāja, ir pienākums slēgt līgumu ar depozīta sistēmas operatoru.

(3) Depozīta sistēmas operators šā panta otrajā daļā minētajai personai samaksā depozīta maksu par savāktu izlietoto dzērienu depozīta iepakojumu un depozīta iepakojuma apsaimniekošanas maksu.

(4) Depozīta sistēmas operators var organizēt izlietotā dzērienu depozīta iepakojuma pieņemšanu arī ārpus tirdzniecības vietām, tai skaitā uzstādot depozīta iepakojuma pieņemšanas automātus visiem vai atsevišķiem depozīta iepakojuma veidiem vai nodrošinot izlietotā dzērienu depozīta iepakojuma pieņemšanu mobilā veidā un informējot par to galalietotājus.

(24.10.2019. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

18.¹⁰ pants. Ja depozīta iepakojuma pārdevējam nav pienākuma pieņemt no galalietotāja izlietoto dzērienu depozīta iepakojumu savā tirdzniecības vietā, tās teritorijā vai tirdzniecības vietas tuvumā, tas izvieto galalietotājam pieejamu informāciju par tuvākās depozīta iepakojuma pieņemšanas vietas adresi un darba laiku.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.¹¹ pants. Depozīta sistēmas operators maksā depozīta iepakojuma pārdevējam vai iepakojuma pieņemšanas punkta vai šķiroto atkritumu savākšanas laukuma apsaimniekotājam, kurš noslēdzis līgumu ar depozīta sistēmas operatoru un pieņem depozīta iepakojumu no galalietotāja, depozīta iepakojuma apsaimniekošanas maksu. Depozīta iepakojuma apsaimniekošanas maksas noteikšanas metodiku, iesniedzamos dokumentus un maksāšanas kārtību

nosaka Ministru kabinets.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.¹² pants. Depozīta sistēmas operatoram tiek izvirzītas šādas prasības:

- 1) peļņa, ko tas gūst, pildot šajā likumā minētos uzdevumus saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar Valsts vides dienestu par depozīta sistēmas īstenošanu, reinvestējama depozīta sistēmas attīstības un darbības efektivitātes nodrošināšanā;
- 2) tas nodrošina depozīta iepakojuma savākšanu no tirdzniecības vietām, iepakojuma pieņemšanas punktiem vai šķīroto atkritumu savākšanas laukumiem, kuri noslēguši līgumu ar depozīta sistēmas operatoru, kā arī šķirošanu, pārvadāšanu, pārstrādi vai sagatavošanu atkārtotai izmantošanai atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajiem apjomiem;
- 3) tas nodrošina informācijas apkopošanu depozīta uzskaites sistēmā par realizētā dzērienu depozīta iepakojuma veidu un daudzumu, no galalietotāja pieņemtā depozīta iepakojuma veidu un daudzumu, kā arī pārstrādei vai sagatavošanai atkārtotai izmantošanai atbilstoši tā sākotnējam uzdevumam nodoto dzērienu depozīta iepakojuma veidu un daudzumu;
- 4) tas savā darbībā un lēmumu pieņemšanā ievēro caurredzamības principu, tostarp pamatojot ar depozīta sistēmas īstenošanu saistītās izmaksas;
- 5) tas nodrošina sabiedrības informēšanas pasākumus par depozīta sistēmu;
- 6) tas ir reģistrēts sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju reģistrā.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.¹³ pants. Persona, kura pretendē uz tiesībām kļūt par depozīta sistēmas operatoru, iesniedz Valsts vides dienestam:

- 1) iesniegumu par depozīta sistēmas izveidi, kura saturu nosaka Ministru kabinets;
- 2) depozīta sistēmas darbības organizēšanas un īstenošanas plānu, kura saturu nosaka Ministru kabinets;
- 3) finanšu nodrošinājuma dokumentu atbilstoši normatīvajiem aktiem par finanšu nodrošinājumu dabas resursu nodokļa piemērošanas jomā;
- 4) depozīta sistēmas dalības maksas aprēķinu, uzsākot depozīta sistēmas operatora darbību, kas izstrādāts saskaņā ar depozīta sistēmas nodrošināšanai nepieciešamo finanšu aplēsi;
- 5) to depozīta iepakotāju apliecinājumus, kuri kļūs par attiecīgā komersanta dalībnieku, ja šim komersantam tiks piešķirtas depozīta sistēmas operatora tiesības.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.¹⁴ pants. (1) Valsts vides dienests triju mēnešu laikā no noteiktā dokumentu iesniegšanas termiņa beigām izvērtē un pieņem lēmumu par depozīta sistēmas operatoru, ja saskaņā ar depozīta sistēmas darbības organizēšanas un īstenošanas plānu tas pierāda, ka nodrošinās atbilstību Ministru kabineta noteiktajām minimālajām prasībām depozīta iepakojuma pieņemšanas vietu teritoriālajam pārklājumam un depozīta iepakojuma pieņemšanas, savākšanas, pārstrādes, sagatavošanas atkārtotai izmantošanai un nodošanas atkārtotai izmantošanai procentuālajam apjomam.

(2) Ja uz depozīta sistēmas operatora statusu pieteikušies vairāki komersanti, Valsts vides dienests izvēlas komersantu, izvērtējot depozīta sistēmas darbības organizēšanas un īstenošanas plānu, tostarp atbilstību noteiktajām minimālajām prasībām depozīta iepakojuma pieņemšanas vietu teritoriālajam pārklājumam un depozīta iepakojuma pieņemšanas, savākšanas, pārstrādes, sagatavošanas atkārtotai izmantošanai un nodošanas atkārtotai izmantošanai procentuālajam apjomam, kā arī depozīta iepakotāju, kurus pārstāv pretendents, tirgū laisto dzērienu

depozīta iepakojuma vienību skaitu.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.¹⁵ pants. (1) Pamatojoties uz pieņemto lēmumu, Valsts vides dienests slēdz līgumu par depozīta sistēmas darbības nodrošināšanu visā Latvijas teritorijā uz septiņiem gadiem.

(2) Līdz līguma noslēgšanai komersantam ir pienākums reģistrēt komercreģistra iestādē kā komersanta dalībniekus tos depozīta iepakotājus, kuri parakstījuši 18.¹³ panta 5. punktā minēto apliecinājumu.

(3) Depozīta sistēmas operatoram ir pienākums piemērot depozīta sistēmas dalības maksu, kas aprēķināta, uzsākot tā darbību, līdz brīdim, kad stājas spēkā depozīta sistēmas dalības maksa, kas apstiprināta likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" noteiktajā kārtībā.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.¹⁶ pants. (1) Pēc līguma noslēgšanas ar Valsts vides dienestu depozīta sistēmas operators divu nedēļu laikā reģistrējas regulatorā kā regulējamā sabiedriskā pakalpojuma sniedzējs likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" noteiktajā kārtībā.

(2) Par līguma izbeigšanu ar depozīta sistēmas operatoru Valsts vides dienests sniedz informāciju regulatoram. Pamatojoties uz saņemto informāciju, regulators izslēdz depozīta sistēmas operatoru no sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju reģistra.

(3) Valsts vides dienests 18 mēnešus pirms noslēgtā līguma par depozīta sistēmas darbības nodrošināšanu termiņa beigām Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumā noteiktajā kārtībā publicē paziņojumu par iesniegšanas termiņu pieteikumam, lai iegūtu tiesības kļūt par depozīta sistēmas operatoru.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.¹⁷ pants. Depozīta sistēmas operators maksā valsts nodevu par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" noteiktajā kārtībā. Valsts nodevu par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu maksā no depozīta sistēmas operatora iepriekšējā kalendārajā gadā saņemtās depozīta maksas.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.¹⁸ pants. (1) Regulators kā ārpustiesas instance šajā likumā noteiktajā kārtībā izskata domstarpības par depozīta iepakojuma apsaimniekošanas maksu, ja domstarpībās iesaistītās puses domstarpību risināšanai nav vērsušās tiesā vai šķīrējtiesā. Regulators šajā likumā minēto domstarpību izskatīšanai nepiemēro likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" VII nodaļā noteikto strīdu izskatīšanas kārtību.

(2) Regulators neizskata domstarpības par citiem strīdiem, kas izriet no līguma ar depozīta sistēmas operatoru.

(3) Puse, kas vēlas risināt domstarpības regulatorā kā ārpustiesas instancē, iesniedz regulatoram rakstveida iesniegumu par domstarpību izskatīšanu (turpmāk — iesniegums). Regulators nosaka iesniegumā norādāmo informāciju, iesniedzamos dokumentus, atbildētāja paskaidrojumā iekļaujamo informāciju un domstarpību izskatīšanas kārtību.

(4) Par iesnieguma saņemšanas dienu uzskatāma diena, kad regulators ir saņēmis visu nepieciešamo informāciju un dokumentus, kā arī maksājuma apliecinājumu par domstarpību izskatīšanu.

(5) Regulators iesniegumu izskata rakstveida procesā divu mēnešu laikā no iesnieguma un nepieciešamo dokumentu saņemšanas dienas.

(6) Izskatot domstarpības rakstveida procesā, regulators iepazīstas ar iesniegtajiem materiāliem un, ja nepieciešams, pieprasa domstarpībās iesaistītajām pusēm rakstveidā iesniegt papildu informāciju un pierādījumus.

(7) Ja regulators uzskata, ka nepieciešams uzklaut domstarpībās iesaistītās puses, tas sasauc regulatora

padomes sēdi, uz kuru rakstveidā uzaicina domstarpībās iesaistītās puses.

(8) Domstarpībās iesaistītās puses īsteno savas procesuālās tiesības, ievērojot sacīkstes principu. Tām ir vienādas tiesības paust savu viedokli un aizstāvēt savas tiesības un intereses.

(9) Ja uzaicinātās personas uz regulatora padomes sēdi nav ieradušās, regulators var izskatīt iesniegumu bez domstarpībās iesaistīto pušu klātbūtnes.

(10) Regulatora padome pieņem lēmumu lietā par domstarpību izskatīšanu un nosaka tā izpildes kārtību un termiņu. Regulators lēmumā par prasījuma apmierināšanu vai noraidīšanu norāda iesniedzēja prasījumu un paskaidrojumu, iesniedzēja argumentus par piedāvātās depozīta iepakojuma apsaimniekošanas maksas ekonomisko pamatotību, atbildētāja iebildumus un atbildētāja pamatojumu, citu domstarpību izskatīšanā iesaistīto personu paskaidrojumu un regulatora secinājumus par prasījuma pamatotību vai nepamatotību, norādot ekonomisko un juridisko pamatojumu.

(11) Lēmuma lemjošajā daļā regulators norāda, vai iesniedzēja prasījums tiek pilnībā vai daļēji apmierināts vai noraidīts. Regulators lēmumā var noteikt domstarpībās iesaistītajai pusei pienākumu izpildīt konkrētas darbības regulatora noteiktajā termiņā. Ja domstarpībās iesaistītās puses nav iesniegušas pietiekamus pierādījumus, regulators lemjošajā daļā norāda, ka domstarpību izskatīšanas process tiek izbeigts.

(12) Regulators piecu darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta vienu lēmuma eksemplāru katrai domstarpībās iesaistītajai pusei un lēmumu publisko savā tīmekļvietnē.

(13) Ja domstarpībās iesaistītā puse nav apmierināta ar regulatora lēmumu lietā par domstarpību izskatīšanu, tā ar prasības pieteikumu par domstarpību priekšmetu ir tiesīga vērsties tiesā vai šķīrējtiesā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā 30 dienu laikā no dienas, kad pieņemts regulatora lēmums lietā par domstarpību izskatīšanu, par to paziņojot regulatoram.

(14) Regulatora lēmums lietā par domstarpību izskatīšanu stājas likumīgā spēkā dienā, kad ir pagājis šā panta trīspadsmitajā daļā noteiktais termiņš un regulators piecu darbdienu laikā pēc minētā termiņa nav saņēmis informāciju par domstarpību izskatīšanu tiesā vai šķīrējtiesā.

(15) Regulatora lēmums lietā par domstarpību izskatīšanu, kas stāties likumīgā spēkā, ir saistošs domstarpībās iesaistītajām pusēm.

(16) Ja regulatora lēmums lietā par domstarpību izskatīšanu netiek izpildīts labprātīgi, domstarpībās iesaistītā puse var vērsties tiesā ar pieteikumu par izpildu raksta izsniegšanu regulatora lēmuma piespiedu izpildei.

(17) Regulatora priekšsēdētājs izbeidz domstarpību izskatīšanas procesu, ja iesniedzējs atsauc iesniegumu par domstarpību izskatīšanu vai domstarpībās iesaistītās puses vienojas par izlīgumu.

(18) Pēc iesnieguma izskatīšanas pēc būtības vai domstarpību izskatīšanas procesa izbeigšanas domstarpībās iesaistītā puse nav tiesīga no jauna iesniegt regulatoram iesniegumu par domstarpību izskatīšanu par to pašu domstarpību priekšmetu un uz tā paša pamata.

(19) Par domstarpību izskatīšanu iesniedzējs, iesniedzot iesniegumu, samaksā regulatora noteiktu domstarpību izskatīšanas maksājumu.

(20) Regulators nosaka domstarpību izskatīšanas maksājuma apmēru, maksāšanas kārtību un termiņu. Domstarpību izskatīšanas maksājumā iekļauj visas izmaksas, kas regulatoram rodas, izskatot domstarpības. Minēto maksājumu ieskaita valsts budžetā regulatora kontā Valsts kasē, nodalot to no regulatora darbības finansējuma, kas noteikts likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem".

(21) Domstarpībās iesaistītās puses var vienoties par iesniedzēja izdevumu segšanu attiecībā uz domstarpību izskatīšanas maksājumu.

(22) Regulators neatmaksā maksājumu par domstarpību izskatīšanu, ja:

- 1) tas ir izskatījis domstarpības;
- 2) tas ir veicis darbības, lai izvērtētu iesniegumu;
- 3) domstarpībās iesaistītās puses ir vienojušās par izlīgumu;

4) domstarpībās iesaistītās puses nav iesniegušas pietiekamus pierādījumus, lai varētu izskatīt domstarpības;

5) iesniedzējs ir lūdzis domstarpības neizskatīt.

(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 6. punktu)

18.¹⁹ pants. Ministru kabinets nosaka:

1) dzērienus, kuru iepakojumam piemēro depoziņa sistēmu, un dzērienu iepakojumus, kuriem piemēro depoziņa sistēmu;

2) nosacījumus un kārtību, kādā nodrošina depoziņa sistēmas darbības nepārtrauktību, infrastruktūras izmantošanu, operatora izvēli, un kārtību, kādā slēdz un izbeidz līgumu par depoziņa sistēmas darbības nodrošināšanu;

3) depoziņa iepakojuma uzskaites kārtību;

4) kārtību, kādā depoziņa sistēmas operators Valsts vides dienestam iesniedz pārskatu par depoziņa sistēmas īstenošanu, pārskata formu un tajā iekļaujamo informāciju;

5) kārtību, kādā depoziņa iepakojuma pārdevējs, kas realizē dzērienus depoziņa iepakojumā galalietotājiem, nodrošina depoziņa iepakojuma pieņemšanu, un kārtību, kādā depoziņa sistēmas operators nodrošina minimālās prasības attiecībā uz depoziņa iepakojuma pieņemšanas vietu teritoriālo pārklājumu;

6) nosacījumus, atbilstoši kuriem vairāki depoziņa iepakojuma pārdevēji var veidot kopīgu depoziņa iepakojuma pieņemšanas vietu.

(24.10.2019. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

IV nodaļa **Informācijas sistēmas un ziņošana**

(Nodaļas nosaukums 09.07.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

19.pants. (1) Iepakojuma ražotājs un iepakotājs glabā datus par saražotā, uz citām valstīm izvestā un no citām valstīm ievestā iepakojuma apjomu un materiālu veidiem, tai skaitā informāciju par iepakojuma materiālu un to ražošanā izmantoto komponentu toksicitāti vai bīstamību, kā arī par atkārtoti lietotā iepakojuma apjomu un materiālu veidiem, tai skaitā informāciju par iepakojuma materiālu un to ražošanā izmantoto komponentu toksicitāti vai bīstamību.

(2) Iepakojuma apsaimniekotājs apkopo un glabā atsevišķi datus par sadzīvē un par ražošanā radītā izlietotā iepakojuma:

1) apjomu;

2) reģenerēto, pārstrādāto un apglabāto apjomu Latvijas teritorijā un ārvalstīs pa materiālu veidiem.

(3) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētos datus glabā vismaz trīs gadus un pēc pieprasījuma sniedz kompetentajām valsts iestādēm.

(26.05.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

20.pants. (1) Valsts vides dienests katru gadu sagatavo ziņojumu par valstī izlietotā iepakojuma apjomu, materiālu veidiem un apsaimniekošanu, kura paraugu nosaka Ministru kabinets, un publicē to savā tīmekļvietnē.

(2) Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" šā panta pirmajā daļā minēto ziņojumu 18 mēnešu laikā pēc pārskata gada beigām ievieto Eiropas Komisijas datubāzē.

(26.05.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.11.2016. un 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

V nodaļa Kontrole

21. pants. (1) Iepakojuma ražotāja, iepakotāja, iepakojuma apsaimniekotāja un depozīta iepakotāja darbību atbilstoši šajā likumā noteiktajām prasībām kontrolē Valsts vides dienests.

(2) Depozīta sistēmas operatora darbību atbilstoši šajā likumā noteiktajām prasībām kontrolē Valsts vides dienests. Regulators kontrolē depozīta sistēmas operatora darbību atbilstoši šā likuma 18.⁷ pantam, 18.¹⁵ panta trešajai daļai, 18.¹⁶ un 18.¹⁷ pantam.

(3) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija katru gadu izvērtē izlietotā iepakojuma pārstrādes mērķu izpildi, ja nepieciešams, lūdz izlietotā iepakojuma pārstrādes mērķu izpildes termiņa pagarināšanu un sagatavo īstenošanas plānu iesniegšanai Eiropas Komisijā. Ministru kabinets nosaka prasības attiecībā uz īstenošanas plāna saturu un termiņu plāna iesniegšanai Eiropas Komisijā.

(24.10.2019. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.07.2020. un 25.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 21.12.2021.)

VI nodaļa Administratīvie pārkāpumi iepakojuma jomā un kompetence administratīvo pārkāpumu procesā

(Nodaļa 17.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.11.2019. Nodaļa stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 5. punktu)

22. pants. (1) *(Izslēgta ar 25.11.2021. likumu)*

(2) Par iepakojuma depozīta sistēmas speciālās norādes lietošanu iepakojumam, kas nav reģistrēts kā iepakojums, kuram piemēro depozīta sistēmu, piemēro naudas sodu juridiskajai personai no simt četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit naudas soda vienībām.

(17.10.2019. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.11.2021. likumu, kas stājas spēkā 21.12.2021.)

23. pants. Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 22. pantā minētajiem pārkāpumiem veic Valsts vides dienests.

(17.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.11.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. Pārejas noteikumu 5. punktu)

Pārejas noteikumi

1. Šā likuma 18.pants stājas spēkā 2003.gada 1.janvārī.

2. Ministru kabinets līdz 2005.gada 1.oktobrim izdod šā likuma 1.¹ panta trešajā daļā, 13.panta otrajā daļā, 15.panta trešajā un piektajā daļā minētos noteikumus.

(21.04.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.05.2005.)

3. Līdz jaunu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2005.gada 1.oktobrim ir spēkā Ministru kabineta 2002.gada 2.aprīļa noteikumi Nr.139 "Noteikumi par izlietotā iepakojuma reģenerācijas apjomiem un termiņiem, ziņojuma sniegšanas kārtību un veidlapas paraugu", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(21.04.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.05.2005.)

4. Ministru kabinets līdz 2005.gada 1.oktobrim izdara nepieciešamos grozījumus Ministru kabineta 2003.gada

22.jūlija noteikumos Nr.414 "Noteikumi par depozīta sistēmas piemērošanu atkārtoti lietojamam iepakojumam".
(21.04.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 25.05.2005.)

5. Šā likuma VI nodaļa stājas spēkā vienlaikus ar Administratīvās atbildības likumu.
(17.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.11.2019.)

6. Grozījumi šā likuma 1., 3., 12., 13. un 21. pantā attiecībā uz depozīta sistēmas izveidi un īstenošanu un III¹ nodaļa stājas spēkā 2020. gada 1. jūlijā.
(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019.)

7. Ministru kabinets līdz 2020. gada 30. jūnijam izdod šā likuma 13. panta 2.¹ daļā, 18.³, 18.⁴, 18.⁵ un 18.¹¹ pantā, 18.¹³ panta 1. un 2. punktā un 18.¹⁹ pantā minētos noteikumus.
(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019.)

8. Regulators līdz 2020. gada 30. septembrim izdod šā likuma 18.⁷ panta otrajā daļā un 18.¹⁸ panta trešajā un divdesmitajā daļā minētos noteikumus.
(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019.)

9. Persona, kura pretendē uz tiesībām kļūt par depozīta sistēmas operatoru līdz ar depozīta sistēmas darbību uzsākšanu, iesniedz Valsts vides dienestam šā likuma 18.¹³ pantā minētos dokumentus līdz 2020. gada 30. septembrim.
(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019.)

10. Ja līdz 2020. gada 30. septembrim nav saņemts neviens iesniegums par depozīta sistēmas izveidi vai neviens no pretendentiem uz tiesībām kļūt par depozīta sistēmas operatoru neatbilst normatīvajos aktos izvirzītajām prasībām, Valsts vides dienests ne vēlāk kā līdz 2020. gada 30. decembrim izsludina atkārtotu pieteikšanos uz tiesībām kļūt par depozīta sistēmas operatoru, publicējot paziņojumu Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumā noteiktajā kārtībā.
(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019.)

11. Depozīta sistēma darbību uzsāk 2022. gada 1. februārī.
(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019.)

12. Līdz 2022. gada 31. jūlijam tirdzniecības vietās vienlaikus var laist tirgū dzērienus depozīta iepakojumā gan ar speciālo norādi (marķējumu), gan bez tās.
(24.10.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 20.11.2019.)

13. Ministru kabinets līdz 2020. gada 1. oktobrim izdod šā likuma 20. panta pirmajā daļā un 21. panta trešajā daļā minētos noteikumus.
(09.07.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

14. Grozījumi šā likuma 15. panta otrajā daļā par 1. un 3. punkta izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī.
(09.07.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(26.05.2011. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 25.10.2018. un 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 1994.gada 20.decembra direktīvas 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu;

2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 11.februāra direktīvas 2004/12/EK, ar ko groza direktīvu 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu;

3) Eiropas Parlamenta un Padomes 2005.gada 9.marta direktīvas 2005/20/EK, ar ko groza direktīvu 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu;

4) Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 29. aprīļa direktīvas (ES) 2015/720, ar ko groza direktīvu 94/62/EK attiecībā uz vieglās plastmasas iepakojumu maisiņu patēriņa samazināšanu (Dokuments attiecas uz EEZ);

5) Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija direktīvas 2018/852/ES, ar ko groza direktīvu 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu (Dokuments attiecas uz EEZ).

Likums stājas spēkā 2002.gada 1.jūlijā.

Likums Saeimā pieņemts 2001.gada 20.decembrī.

Valsts prezidente V.Vīķe-Freiberga

Rīgā 2002.gada 9.janvārī